

SİGORTALARDA ZAMANAŞIMI SÜRELERİ

ÇELİK AHMET ÇELİK

I- TRAFİK SİGORTASINDA ZAMANAŞIMI

Kısaca “Trafik Sigortası” denilen Yasa’daki adıyla “**Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası**”na başvurularda ve açılacak davalarda zamanaşımı süreleri, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 109.maddesinde olduğu gibidir. Madde hükmü, Sigorta Genel Şartları’nda da yinelenmiştir. Aşağıda bu konuda ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

1- Yasa hükmü

2918 sayılı KTK’nun “Ortak Hükümler” başlıklı Beşinci Bölümünde yer alan 109. maddesinde zamanaşımının uygulanması yönünden dayanışmalı sorumlular arasında bir ayırım yapılmamış, maddenin 3.fıkrasında“Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, **sigortacıya** karşı da kesilmiş olur. **Sigortacı** bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır” denilerek, işleyen hakkında uygulanacak zamanaşımı hükümlerinin **sigortacı** yönünden de geçerli olacağı belirtilmek istenmiştir. Yasanın 88. maddesinde ”dayanışmalı sorumlular” arasında bir ayırım yapılmamış olmasına; 91.maddeye göre **sigortacının**, işletenlerin 85.maddedeki sorumluluklarını belli bir miktara kadar üstlenmiş bulunmasına; 85.maddenin son fıkrasındaki işletenin, “sürücü ve yardımcılarının kusurundan kendi kusuru gibi sorumlu olacağı” hükmünün, dayanışmalı sorumluluk gereği **sigortacı** yönünden de geçerli olmasına göre, işleten hakkında uygulanan zamanaşımı sürelerinin **sigortacıya** da uygulanması yasal bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Şu halde, ölüm ve yaralanmalarda **uzamış ceza zamanaşımı** sigortacı hakkında da uygulanacaktır. Bu konuda asla duraksamaya ve kuşkuya yer yoktur. Kimi sigortacıların 6085 sayılı Yasa’nın yürürlükte olduğu döneme ilişkin Yargıtay kararlarını ileri sürmeleri ve yargıyı yanılma çabaları kınanması gereken davranışlardır. 1983 yılında 2918 sayılı Yasa yürürlüğe konulmakla, eski yasayla ilgili geçmiş yıllardaki kararların bir hükmü kalmamıştır.

2- Sigorta Genel Şartları

Yasa hükümlerine koşut olarak, 1.3.1992 tarihinde yürürlüğe giren Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları C.8 (eski 17/2) maddesinde çok açık biçimde “**Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir**” denilmiş bulunmasına karşın, sigortacıların ve vekillerinin (ölüm ve yaralanmalarda) iki yıllık zamanaşımı savunması yapmaları kaygı verici olup, sigorta üst yönetimleri ile denetleme kurullarının bu konuda uyarıcı ve önleyici olmaları gerekmektedir.

Karayolları Motorlu Araçlar Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları C.8 (eski Genel Şartlar 17) maddesi hükmü, aynen 2918 sayılı KTK’nun 109.maddesini yinelemekte olup şöyledir:

“Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zamanaşımına uğrar.

Diğer hususlarda genel hükümler uygulanır.”

3- Sigortacıya uygulanacak zamanaşımı süreleri

Trafik Sigortası Genel Şartları C.8 maddesi 2.fıkrasında (KTK'nun 109.maddesi 2.fıkrasına ve BK'nun 60/2.maddesine koşul olarak) ölüm ve yaralanmalarda sigortacının sorumluluğu yönünden uzamış (ceza) zamanaşımı sürelerinin uygulanacağı hükmü yer almıştır.

Uzamış (ceza) zamanaşımı süreleri eski 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 455-459.maddelerindeki eylemler nedeniyle 102.maddeye göre, bir ölü veya bir yaralı varsa (5) yıl, birden fazla ölü ile bir ölü ve bir veya birden fazla yaralı varsa (10) yıl iken, 5237 sayılı yeni Türk Ceza Yasası'nın yürürlüğe 01.06.2005 tarihinde girmesinden sonra Yasa'nın 66'ncı maddesine göre, bir veya birden fazla ölü varsa **(15)** yıl, bir veya birden fazla yaralı varsa **(8)** yıl olmuştur. Ölümlerin yanı sıra aynı olayda yaralılar da varsa, cezanın tekliği nedeniyle, yaralılara da (15) yıllık zamanaşımı uygulanacaktır.

4- Dönme (rücu) davalarında süre

Motorlu araç kazalarında **tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı dönme hakları** KTK.109.maddesi 4.fıkrasına göre, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak **iki yılda** zamanaşımına uğrar.

II-İSTEĞE BAĞLI SİGORTADA ZAMANAŞIMI

2918 sayılı Yasa'nın 100.maddesine göre, motorlu araç işleten **“isteğe bağlı” sorumluluk sigortası** yaptırmışsa, sorumluluğun kaldırılması veya tazminatın azaltılmasına ilişkin Yasa'nın 95 inci maddesi ve **zamanaşımına ilişkin 109 uncu maddesi** isteğe bağlı (ihtiyari) mali sorumluluk sigortasını yapan sigortacı hakkında da uygulanır. Buna göre, Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası'nda olduğu gibi, zamanaşımı süreleri, bir veya birden fazla ölü varsa **(15)** yıl, bir veya birden fazla yaralı varsa **(8)** yıl, ölümlerin yanı sıra aynı olayda yaralılar da varsa, cezanın tekliği nedeniyle, hem ölümler ve hem de yaralılar için (15) yıldır.

III-TAŞIMA SİGORTASINDA ZAMANAŞIMI

Yasa ve Yönetmelikteki adıyla **“Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası”**nda zamanaşımına ilişkin düzenlemeler şöyledir:

1- Yasa hükmü:

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun **“Tazminat ve Sigorta”** başlıklı üçüncü kısım ikinci bölümünde yer alan **“zamanaşımı”**na ilişkin 24. maddesine göre:

“Bu Kanuna göre yapılan sorumluluk sigortası sözleşmelerinden doğan her türlü tazminat davası, hak sahibinin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve her halde zarara neden olan olay tarihinden itibaren on yıl sonra zamanaşımına uğrar.”

“Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğmakta ve Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu ceza zamanaşımı uygulanır.”

2- Sigorta Genel Şartları

Zorunlu Karayolu Taşıma Sigortası Genel Şartları'nın “zamanaşımı” ile ilgili C-7 maddesi, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 24.maddesindeki gibidir. Buna göre:

“Sigorta sözleşmesinden doğan her türlü tazminat davası, hak sahibinin zararı ve tazminat yükümlülerini öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve herhalde zarara neden olay tarihinden itibaren on yıl sonra zaman aşımına girer.”

“**Dava, cezayı gerektiren bir fiilden oluşmuşsa** ve Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zaman aşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu zaman aşımı dikkate alınır.”

3- Zamanaşımı süreleri

Yasadaki ve Genel Şartlardaki bu açıklamalara göre, zamanaşımı süreleri, yalnız maddi zarar ve tedavi giderleri yönünden, öğrenme gününden başlayarak (2) yıl ve her halde (10) yıl; ölüm ve bedensel zararlarda 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 66'ncı maddesine göre, bir veya birden fazla ölü varsa (15) yıl, bir veya birden fazla yaralı varsa (8) yıl, ölümlerin yanı sıra aynı olayda yaralılar da varsa, cezanın tekliği nedeniyle, hem ölümler ve hem de yaralanmalar için (15) yıldır.

4- Zamanaşımını kesen nedenler

4925 sayılı Yasa'nın 24. maddesi 3. fıkrasında ve Genel Şartlar C-7 maddesi 3. fıkrasında, zamanaşımının uygulanması yönünden dayanışmalı sorumlular arasında ayırım yapılmamış; “Sorumlu kişi hakkındaki zamanaşımını kesen sebepler, sigorta şirketi hakkında da uygulanır. Sigorta şirketi hakkında zamanaşımını kesen sebepler sorumlu kişi hakkında da uygulanır” denilmiştir.

5- Dönme (rücu) davalarında süre

4925 sayılı Yasa'nın 24. maddesi 4. fıkrasında ve Genel Şartlar C-7 maddesi 4. fıkrasına göre: “Bu sigortada, tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zaman aşımına uğrar.”

IV- KOLTUK SİGORTASINDA ZAMANAŞIMI

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 34.maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 64.maddesindeki adıyla “**Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası**”na uygulanacak zamanaşımı süreleri şöyledir:

1- Zamanaşımı süreleri

Koltuk Sigortası **Genel Şartları**'nın “zamanaşımı” ile ilgili **C-7 maddesi**, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 24.maddesindeki gibidir. Buna göre:

Sigorta sözleşmesinden doğan her türlü tazminat davası, hak sahibinin zararı ve tazminat yükümlülerini öğrendiği tarihten itibaren iki yıl ve herhalde zarara neden olay tarihinden itibaren on yıl sonra zaman aşımına girer.

Dava, **cezayı gerektiren bir fiilden oluşmuşsa** ve Türk Ceza Kanununda bu fiil için daha uzun bir zaman aşımı süresi öngörülmekte ise tazminat davasında bu zaman aşımı dikkate alınır.”

Yasadaki ve Genel Şartlardaki bu açıklamalara göre, zamanaşımı süreleri, yalnız maddi zarar ve tedavi giderleri yönünden, öğrenme gününden başlayarak (2) yıl ve her halde (10) yıl; ölüm ve bedensel zararlarda 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 66'ncı maddesindeki sürelere göre, bir veya birden fazla ölü varsa (15) yıl, bir veya birden fazla yaralı varsa (8) yıl, ölümlerin yanı sıra aynı olayda yaralılar da varsa, cezanın tekliği nedeniyle, hem ölümler ve hem de yaralanmalar için (15) yıldır.

2- Zamanaşımını kesen nedenler

4925 sayılı Yasa'nın 24. maddesi 3. fıkrasında ve **Genel Şartlar C-7 maddesi 3. fıkrasında**, zamanaşımının uygulanması yönünden dayanışmalı sorumlular arasında ayırım yapılmamış;

“Sorumlu kişi hakkındaki zamanaşımını kesen sebepler, sigorta şirketi hakkında da uygulanır. Sigorta şirketi hakkında zamanaşımını kesen sebepler sorumlu kişi hakkında da uygulanır” denilmiştir.

3- Dönme (rücu) davalarında süre

Bu konuda, 4925 sayılı Yasa’nın 24. maddesi 4. fıkrasında ve **Genel Şartlar C-7 maddesi 4. fıkrasında** :“Bu sigortada, tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri gündün başlayarak iki yılda zaman aşımına uğrar” denilmiştir.

V- GÜVENCE HESABINDA ZAMANAŞIMI

Daha önce “**Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı**” adıyla yalnızca 2918 sayılı Yasa’daki Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası’nı kapsayan bu sigorta türünün yerini, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle tüm zorunlu sigortaları kapsayan “**Güvence Hesabı**” almış ve Yasa gereği Güvence Hesabı Yönetmeliği yayınlanmıştır. Ancak, Yönetmelikte zamanaşımına ilişkin bir hüküm bulunmadığından, Güvence Hesabına başvurularda ve açılacak davalarda ilgili Yasalardaki hükümler uygulanacaktır. Buna göre:

Güvence Hesabına uygulanacak zamanaşımı süreleri 2918 sayılı KTK’nun 109.maddesindeki ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu’nun 24.maddesindeki zamanaşımı süreleri olacak; ölüm ve yaralanmalarla ilgili başvurularda ve Güvence Hesabı’na karşı açılacak davalarda **uzamış (ceza) zamanaşımı süreleri** geçerli olacaktır.

Bu açıklamalara göre, **zamanaşımı süreleri**, (sigorta şirketinin iflâsı halinde) maddi zararlar için öğrenme gününden başlayarak (2) yıl ve her halde (10) yıl; **ölüm ve bedensel zararlarda**, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası’nın 66’ncı maddesine göre, bir veya birden fazla ölü varsa (15) yıl, bir veya birden fazla yaralı varsa (8) yıl, ölümlerin yanı sıra aynı olayda yaralılar da varsa, cezanın tekliği nedeniyle, hem ölümler ve hem de yaralanmalar için (15) yıldır.

VI-TÜPGAZ SORUMLULUK SİGORTASINDA ZAMANAŞIMI

Her ne kadar, Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası Genel Şartları 17.maddesinde, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun TTK.1268. maddesinde olduğu gibi “iki yıllık zamanaşımı”ndan sözedilmiş ise de, bu iki yıllık süre, sigorta sözleşmesinin tarafları arasında geçerlidir. Sigorta sözleşmesinin tarafı olmayan ve zarar gören üçüncü kişiler yönünden zamanaşımı süresi, haksız eyleme veya sözleşme ilişkisine uygulanacak olan zamanaşımı süresidir. Buna göre:

Tüpgaz üretim ve satıcısı ile alıcı arasındaki ilişki “satım sözleşmesi”ne dayanmakta olup, satım sözleşmesinde genel zamanaşımı süresi (10) yıl olmakla, tüpgazdan kaynaklanan zararlara (10) yıllık genel zamanaşımı süresi uygulanacaktır. (818/m.125 ve 6098/m.146)¹

Tüpgazdan kaynaklanan ölümlü kaza ile ilgili açılan bir davada, davalı sigorta şirketinin ileri sürdüğu iki yıllık zamanaşımı savunmasına karşı bir Yargıtay kararında şunlar söylenmiştir:

“Davacıların, davalılardan sigorta ettirene karşı açtıkları davanın zamanaşımı süresi, aynı zamanda diğer davalı sigorta şirketi için de geçerlidir. Hukuki sorumluluk üstlenilen ile üstlenen arasında bu yönden bir fark bulunmamaktadır. Satım sözleşmesi nedeniyle BK.125. maddesindeki (10) yıllık süre, sigortacıya da uygulanmak durumundadır.”²

¹Yarg.11.HD.08.03.1979, E.1979/495 K.1979/1127 sayılı, 01.02.2002, E.2002/5325 K.2002/8477 sayılı kararları.

² Yarg.11.HD.03.10.2005, E.2004/11632 K.2005/9073

VII- ÖZEL SİGORTALARDA ZAMANAŞIMI

Kasko sigortası, Ferdi Kaza Sigortası ve bütün özel sigortalarda zamanaşımı süresi:

1- 6762 sayılı TTK.1268. maddesine göre. “Sigorta sözleşmelerinden doğan bütün hak istekleri ile gereksiz yere ödenmiş bulunan prim veya sigorta bedelinin geri alınması alacakları **iki yılda** zamanaşımına uğrar.”

2- 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu’nun 1420.maddesine göre:

a) “Sigorta sözleşmesinden doğan bütün istemler, alacağın muaccel olduğu tarihten başlayarak **iki yıl** ve 1482 nci madde hükmü saklı kalmak üzere, sigorta tazminatına ve sigorta bedeline ilişkin istemler her hâlde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren **altı yıl** geçmekle zamanaşımına uğrar.

Diğer kanunlardaki hükümler saklıdır.”

b) 1482.maddesine göre:

“Sigortacıya yöneltilecek tazminat istemleri, sigorta konusu olaydan itibaren **on yılda** zamanaşımına uğrar.”

YARGITAY KARARLARI

I- SİGORTACI HAKKINDA DA CEZA ZAMANAŞIMI UYGULANACAĞINA İLİŞKİN KARARLAR

Aşağıdaki Yargıtay kararlarında görüleceği üzere, trafik kazalarıyla ilgili zamanaşımı sürelerinin uygulanması konusunda, Yasa hükmü ve dayanışmalı sorumluluk gereği, işleyen ile sigortacı arasında bir ayırım bulunmamakta; **ölüm** ve bedensel zararlarda hiçbir zaman ve hiçbir biçimde iki yıllık zamanaşımı söz konusu olmamakta; Yasa’nın 109/2. maddesi ve buna koşut olarak Sigorta Genel Şartları C.8 (eski 17/2) maddesine göre **uzamış (ceza) zamanaşımı süreleri** uygulanmak gerekmektedir.

Yargıtay karar örnekleri şöyledir:

Dava konusu alacağın suç sayılan eylemden kaynaklandığı dikkate alınarak davalı sigortacı hakkında da uzamış ceza zamanaşımı süresinin uygulanması gerekir.

Dava, davalı sigorta şirketinin zorunlu mali sorumluluk sigortacısı olduğu aracın, davacıların murisinin ölümüne neden olmasından kaynaklanan destek tazminatı istemine ilişkindir.

Mahkemece, davanın zamanaşımı süresinin dolmasından sonra açıldığı gerekçesiyle reddine karar verilmiştir. Oysa, **2918 sayılı KTK’nun 109/2.maddesindeki**, davaya konu alacağın suç oluşturan bir fiilden kaynaklanmış ve Ceza Kanununun bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunması halinde, bu sürenin maddi tazminat talepleri için de geçerli olacağına ilişkin hükmü uyarınca, davalı **Trafik Sigortacısı hakkında ceza zamanaşımı süresinin uygulanması gerekir**. Kaldı ki, anılan Yasa hükmünde ve **Trafik Sigortası Genel Şartları’nın 17.maddesinde** bu hususa aynen yer verilmiş bulunmaktadır.

Bu durumda mahkemece, davalı sigorta yönünden zamanaşımı definin yukarda yapılan açıklamalar çerçevesinde değerlendirilerek, sonucuna göre gerektiğinde davanın esasına girilmek gerekirken, yerinde olmayan gerekçelerle yazılı şekilde hüküm kurulması doğru bulunmamıştır.

11.HD. 06.07.2006, E.2005/7638 K.2006/8094 (İBD.2007/2-812)

Davalı sigorta şirketi yönünden ceza davası olmadığı gerekçesiyle ceza zamanaşımının uygulanmayacağı görüşü yanlış olup, KTK 109/2.maddesi gereği davalı Trafik Sigortacısı hakkında da uzamış ceza zamanaşımının uygulanması gerekir.

2918 sayılı KTK’nun 8.kısım 5.bölüm “Ortak Hükümler” başlığı altında yer alan 109/2.maddesindeki “davanın cezayı gerektiren bir fiilden doğmuş olması ve Ceza Kanunu’nun bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunması halinde, bu sürenin maddi tazminat talepleri için de geçerli olacağına dair hükmü uyarınca davalı trafik sigortacısı hakkında ceza

zamanaşımının uygulanması gerekir. Ayrıca, KTK'nun 98/1. ve 99/1. maddeleri tedavi ve diğer trafik sigortası kapsamına giren zararların sigortacıya bildirilmesinden itibaren 8 iş günü içinde ödeme zorunluluğu getirildiğine göre, zamanaşımı süresinin sigortacıya yapılması gerekli ihbar tarihinden itibaren başlatılması gerekir. Bu itibarla, davalı sigorta şirketi yönünden açılan davanın zamanaşımına uğramadığı, dolayısıyla davanın süresinde açıldığının kabulü ile işin esasına girilerek sonucuna göre karar vermek gerekirken, yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiştir.

11.HD. 28.06.2004, E.2003/13227 K.2004/7147

Sigorta şirketi hakkında ceza zamanaşımı uygulanmasında bir yanlışlık yoktur.

Dairemizin yerleşik içtihatlarına göre, sigortacı hakkında ceza zamanaşımı süresinin uygulanmasının mümkün bulunmasına göre, davalı Sigorta vekilinin HUMK'nun 440.maddesinde sayılan hallerden hiçbirini içermeyen karar düzeltme isteğinin reddi gerekir.

11.HD.28.04.2000, E.2000/3653 K.2000/3626 (Kazancı Yazılım)

Sigortacıya karşı açılan davaya ceza zamanaşımının uygulanması gerekir.

Davacılar vekili, dava dışı B'nin kullandığı ve trafik sigorta poliçesi bulunmayan aracın, davacıların murisinin kullandığı araç ile çarpışması sonucu murisin öldüğünü, davalının Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği uyarınca sorumluluğunun bulunduğunu ileri sürerek destekten yoksun kalma tazminatının temerrüt faiziyle birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın 2918 sayılı KTK'nun 109'uncu maddesi uyarınca 2 yıllık zamanaşımı süresi içinde açılmadığını savunmuştur.

Mahkemece, dosya kapsamına göre, davanın 10 yıllık uzamış ceza zamanaşımı süresi içinde açıldığı, davalının da bu süreye tabi olduğu gerekçesiyle, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

Yukarıda açıklana nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun bulunan hükmün onanmasına oy birliğiyle karar verildi.

11.HD.05.04.2004, E. 2003/8955 K.2004/3556 (İBD. 2007/2-811)

II- GÜVENCE HESABI HAKKINDA DA CEZA ZAMANAŞIMI UYGULANACAĞINA İLİŞKİN KARARLAR

Uzamış ceza zamanaşımı işleten ve trafik sigortacısı hakkında uygulandığına göre Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı hakkında da uygulanmak gerekir.

Davacılar vekili, davacıların eşi ve babası olan H'nin, yaya olarak yürürken, tespit edilemeyen bir aracın çarpması sonucu öldüğünü ileri sürerek tazminat istemiştir.

Davalı vekili, ıslah edilen miktarın (2) yıllık zamanaşımına uğradığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, dosya kapsamına ve benimsenen bilirkişi raporuna göre, ıslah dilekçesi ile artırılan maddi tazminat istemi bölümünün (2) yıllık zamanaşımı nedeniyle reddine, ilk tazminat isteminin kabulüne, cenaze ve defin giderlerinin tahsiline, bakiye cenaze ve taziye giderleri isteminin reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacılar vekili temyiz etmiştir.

Dava destekten yoksun kalma tazminat istemine ilişkindir. 2918 sayılı KTK'nun 108'inci madde hükmünde, davalı Garanti Sigortası Hesabı'na hangi durumlarda başvurulacağı düzenlenmiş olup, esas itibarıyla bu davanın sorumluluğunun, işletenin sorumlu tutulabileceği haller ile sınırlı olduğu da öngörülmüştür. Dava, kazayı yapan aracın tespit edilememesi nedeniyle, davalıya karşı bu madde hükmü uyarınca açılmıştır.

2918 sayılı KTK'nun "ortak hükümler" başlığı altında yer alan ve **109/2.maddesinde düzenlenen uzamış ceza zamanaşımı süresinin**, işleten ve bunun hukuki sorumluluğunu üstlenen **Zorunlu Trafik Sigortacısı hakkında da uygulanması gerektiğine göre**, zorunlu trafik sigortası bulunmayan bir araç için, husumet yöneltilen **Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı hakkında da uzamış ceza zamanaşımı süresinin uygulanması gerektiğinin kabulünde zorunluluk bulunmaktadır**. Nitekim, ne bu Yasada, ne de Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği'nde de bu hususun aksinin kabulünü gerektirecek herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Bu durumda, olay tarihi ile ıslah tarihi arasında geçen süre itibariyle ceza zamanaşımı süresinin, ıslah dilekçesi ile artırılan maddi tazminat miktarı bakımından dolmadığı gözetilerek esasa girilmesi, sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, bu bölüm istemin (2) yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

11.HD.11.07.2005, E. 2004/10777 K.2005/7464 (Yargı Dünyası,2006/1-104)

Uzamış ceza zamanaşımı, Garanti Sigortası Hesabına da uygulanır.

Davacılar vekili, dava dışı B'nin kullandığı ve trafik sigorta poliçesi bulunmayan aracın, davacıların murisinin kullandığı araç ile çarpışması sonucu murisin öldüğünü, davalının Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği uyarınca sorumluluğunun bulunduğunu ileri sürerek destekten yoksun kalma tazminatının temerrüt faiziyle birlikte tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın 2918 sayılı KTK'nun 109'uncu maddesi uyarınca 2 yıllık zamanaşımı süresi içinde açılmadığını savunmuştur.

Mahkemece, dosya kapsamına göre, davanın 10 yıllık uzamış ceza zamanaşımı süresi içinde açıldığı, davalının da bu süreye tabi olduğu gerekçesiyle, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dosya içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

Yukarıda açıklana nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun bulunan hükmün onanmasına oy birliğiyle karar verildi.

11.HD.05.04.2004, E. 2003/8955 K.2004/3556 (İBD. 2007/2-811)

Trafik Sigortası bulunmayan aracın çarpması sonucu ölüm nedeniyle açılan tazminat davasında, Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabı hakkında da uzamış ceza zamanaşımı süresi uygulanır.

Davacılar vekili, davacıların murisinin kullandığı mobilete Trafik Sigortası bulunmayan bir aracın çarpması sonucu murisin ölmesi nedeniyle annesinin destekten yoksun kaldığını ileri sürerek hesaplanan ve ıslahla artırılan maddi (destek) tazminatının temerrüt faiziyle davalı Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabından istemiştir.

Davalı vekili, 2918 sayılı KTK'nun 109 ve Karayolları Trafik Garanti Sigortası Hesabı Yönetmeliği'nin 12'nci maddesi uyarınca motorlu araç kazalarından doğan zararın tazminini ilişkin isteklerde zamanaşımı süresinin 2 yıl olduğunu, uzamış (ceza) zamanaşımı süresinin Garanti Sigortası Hesabı açısından uygulanmayacağını, davanın zamanaşımı nedeniyle reddi gerektiğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, toplanan kanıtlar ve benimsenen bilirkişi raporu doğrultusunda, kazada birden fazla kişinin öldüğü, davanın uzamış ceza zamanaşımına tabi olduğu gerekçesiyle, davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararı davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

Yukarıda açıklana nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun bulunan hükmün onanmasına oy birliğiyle karar verildi.

11.HD.23.01.2006, E. 2005/343 K.2006/385 (Kazancı Yazılım)

2918 sayılı KTK'nun 8.kısım 5.bölüm "Ortak Hükümler" başlığı altında yer alan 109/2.maddesindeki uzamış ceza zamanaşımı süresi, Trafik Sigortacısı hakkında uygulanmak gerektiği gibi, kimliği belirsiz aracın yol açtığı olay nedeniyle Karayolu Trafik Garanti Sigortası Hesabı hakkında da uygulanır.

Davacılar vekili, davacıların oğlunun 18.07.2001 tarihinde meydana gelen trafik kazası sonucu yaşamını yitirdiğini, ölümüne neden olan sanığın olay yerinden kaçtığını, halen bulunmadığını ileri sürerek, destekten yoksun kalma tazminatının faiziyle birlikte tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, davalı Kuruma 14.05.2004 tarihinde başvurulduğunu savunarak zamanaşımına uğrayan davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece iddia, savunma, toplanan kanıtlar ve tüm dosya kapsamına göre KTK'nun 109. ve Garanti Fonu Yönetmeliği'nin 12.maddesi gereğince iki yıl içinde başvurulması gerektiği kanaatine varılarak davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmiştir.

Kararı davacılar vekili temyiz etmiştir.

Dava, trafik kazası nedeniyle destekten yoksun kalma tazminatının Garanti Fonu hesabından tahsili istemine ilişkindir.

Mahkemece, sürücüsü, işleteni ve plâkası belirsiz bir aracın çarpması sonucu oğlu ölen davacıların açtığı destekten yoksun kalma tazminatına ilişkin davada iki yıllık zamanaşımı süresinin dolduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 8.kısım 5.bölüm "Ortak Hükümler" başlığı altında yer alan 109/2.maddesindeki "davanın cezayı gerektiren bir fiilden doğmuş olması ve Ceza Kanunu'nun bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunması halinde, bu sürenin maddi tazminat talepleri için de geçerli olacağına dair hükmü uyarınca uzatılmış ceza zamanaşımı süresinin zorunlu trafik sigortacısı hakkında da uygulanması gerektiği gibi, zorunlu trafik sigortacısı tespit edilemeyen araç için trafik sigortacısı yerine davalı tarafında yer alan Karayolu Trafik Garanti Fonu Hesabı hakkında da uzatılmış ceza zamanaşımı süresinin uygulanması gerekir. Karayolu Trafik Garanti Fonu Hesabı Yönetmeliğinde de bu hususun aksinin kabulünü gerektirecek herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda mahkemece, işin esasına girilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, açılan tazminat davasının zamanaşımı nedeniyle reddi doğru görülmemiştir.

11.HD. 23.03.2006, E.2005/3357 K.2006/3096

www.TazminatHukuku.com

www.TazminatHukuku.com